

Pojetí finanční gramotnosti v PISA 2022

1 Všechny úlohy v testu PISA vycházejí z koncepčního rámce šetření pro každou oblast testování. Koncepční rámce PISA se primárně neodvíjí od toho, do jaké míry žáci zvládají konkrétní vyučovanou látku, ale definují, jakými znalostmi a dovednostmi by měli mladí lidé ve věku 15 let disponovat, aby byli schopni řešit problémy reálného života. [Koncepční rámec pro oblast finanční gramotnosti PISA](#) byl pro rok 2022 aktualizován a revidován tak, aby sledované kompetence a znalosti odpovídaly změnám ve společnosti a v oblastech finanční sféry, s nimiž přímo souvisejí nároky na finanční gramotnost žáků.

2 Koncepční rámec uspořádává celou oblast finanční gramotnosti podle jasně definovaných kategorií obsahu, podle kognitivních procesů a podle kontextů, které jsou relevantní pro patnáctileté žáky. To dále ovlivňuje podobu hodnoticích nástrojů šetření, včetně vývoje testových úloh.

Obsahem rozumíme okruhy znalostí, které jsou pro finanční gramotnost nezbytné. Koncepční rámec definuje čtyři obsahové oblasti:

- Peníze a transakce
- Plánování a hospodaření s financemi
- Riziko a výnos
- Finanční prostředí

Kategorie **procesů** přímo souvisejí s kognitivními procesy, které jsou nezbytné pro rozpoznání a používání konkrétních finančních pojmů, k analyzování a posuzování finančních situací a k navrhování řešení finančních problémů. PISA sleduje následující čtyři procesy:

- Identifikace finančních informací
- Analyzování informací ve finančních souvislostech
- Vyhodnocování finančních záležitostí
- Uplatnění finančních znalostí a porozumění

Úlohy z finanční gramotnosti jsou rovněž zasazeny do relevantních **kontextů** blízkých patnáctiletým žákům. Jedná se o nejrůznější situace, v nichž žáci uplatňují svoje znalosti a dovednosti. Koncepční rámec definuje čtyři kontexty sahající postupně od individuální po globální úroveň:

- Vzdělávání a práce
- Domov a rodina
- Osobní sféra
- Společenská sféra

Pro každou uvolněnou úlohu v této publikaci uvádíme, který obsahový okruh, proces a kontext reprezentuje.